

9. Dani ICARUS Hrvatska „Baština bez granica: kulturne i edukacijske prakse i nove perspektive“

Maja Haršanji

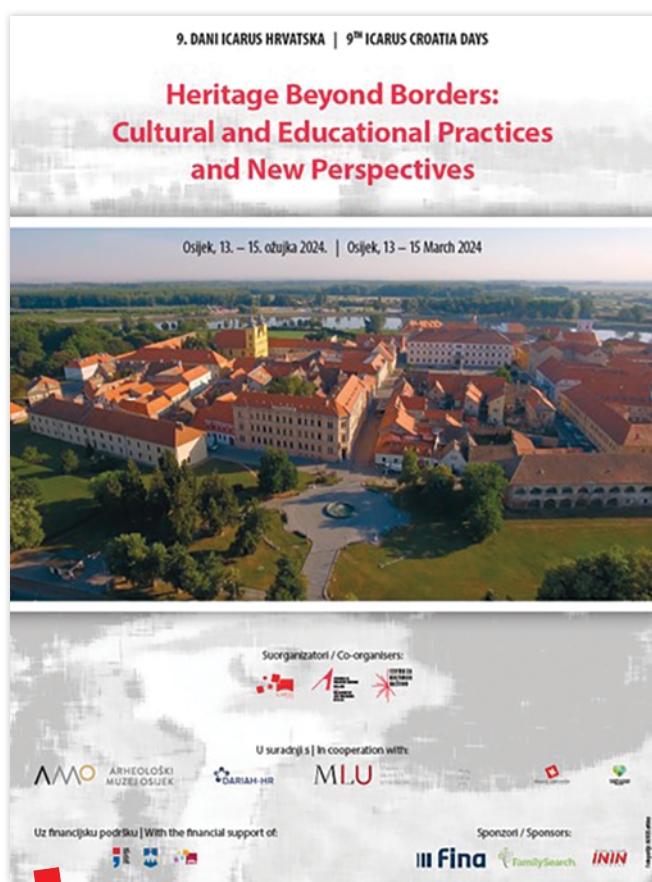
U prostorima Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku (AUK), u ambijentu barokne Tvrđe, od 13. do 15. ožujka 2024. godine, održan je trodnevni međunarodni znanstveno-stručni skup 9. Dani ICARUS Hrvatska pod nazivom „Baština bez granica: kulturne i edukacijske prakse i nove perspektive“. Skupu je nazočilo više od 300 sudionika iz različitih zemalja, uključujući Hrvatsku, Sloveniju, Mađarsku, Italiju, Bosnu i Hercegovinu, Srbiju, Latviju, Estoniju, Njemačku, Izrael i SAD.

Deveto izdanje skupa i velik odaziv sudionika ukazuju na značaj i kontinuirani rad ICARUS Hrvatska, što svakako potvrđuje predanost istraživanju povijesnog nasljeđa, promicanju dostupnosti arhivskih izvora korištenjem suvremenih tehnologija te razvoju međuinstitucionalne i međunarodne suradnje na području kulturne, znanstvene i stručne djelatnosti. Suorganizatori skupa ove su godine, uz ICARUS Hrvatska, bili Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku te njezin Centar za kulturnu baštinu. Organizacijski i programski odbor činili su predstavnici ICARUS Hrvatska – Vlatka Lemić sa Sveučilišta u Zagrebu, Ivana Čurik iz Držanog arhiva u Osijeku, Koraljka Kuzman Šlogar s Instituta za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu i Tamara Štefanac iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te Margareta Turkalj Podmanicki, Jasminka Najcer Sabljak, Hrvoje Mesić, Maja Haršanji, Kristina Vinković i Luka Cvenić s Akademije za umjetnost i kulturu.

Ovogodišnji skup organiziran je u okviru projekta Kreativne Europe AtoM – Arhivi i tragovi migracija posvećenog dokumentiranju i istraživanju arhivske baštine prošlih i suvremenih migracija kao sredstva komunikacije među zajed-

nicama, kulturama i državama. No, tema skupa bila je interdisciplinarna i obuhvaćala različita područja kojima se bave znanstvenici i stručnjaci iz prakse, čime je skup imao znanstveno-stručni karakter. Suorganizatori su osmislili bogat trodnevni program. Oko 140 predavača predstavilo je teme iz područja kulturnih i kreativnih industrija, uključujući arhive, muzeje, knjižnice, novine i Topoteke te teme poput razvoja publike, digitalizacije, medija, migracija i obrazovanja. Predstavljani su međunarodni projekti i inicijative usmjereni na istraživanje kreativnih mogućnosti i suradničkih pristupa komuniciranju kulturne, povijesne i umjetničke baštine, uz naglasak na program Kreativne Europe, razvoj publike i primjenu digitalne kulture i alata u radu baštinskih ustanova i stručnjaka. Program skupa su pratili i studenti s Odsjeka za kulturu, medije i menadžment te Odsjeka za vizualnu i medijsku umjetnost Akademije za umjetnost i kulturu.

Na službenom otvorenju skupa u ime Akademije dobrodošlicu svim sudionicima poželjale su prodekanica za znanost izv. prof. dr. sc. Jasminka Najcer Sabljak i izv. prof. dr. sc. Margareta Turkalj Podmanicki

Plakat skupa 9. Dani ICARUS Hrvatska

iz Centra za kulturnu baštinu. Predsjednica ICARUS Hrvatska doc. dr. sc. Vlatka Lemić predstavila je najvažnije projekte i aktivnosti ICARUS-a, dok je predsjednica međunarodnog ICARUS konzorcija Birgit Kibal iz Nacionalnog arhiva Estonije govorila o estonskim iskustvima digitalne transformacije arhiva.

Prvi dan skupa uključivao je dvije sesije, panel raspravu, dvije radionice i projekciju filma. Izlaganja su bila organizirana u dvije tematske cjeline: Arhivi i društvo te Kulturna baština & digitalna transformacija, dok su panel rasprava o Topoteci i radionice o platformi eHeritage i digitalnoj čita-

onici Family Search-a privukle veliku pažnju sudionika. Poslijepodnevni kulturni program bio je rezerviran za projekcije filmova nastalih u produkciji ili suradnji s AUK-om: biografskog igrano-dokumentarnog filma „Sanjar s tamburom“ o Osječaninu Paji Kolariću začetniku hrvatske tamburaške glazbe te dokumentarni film „Brane Crlenjak: umjesto fotografija, kotlić“ o istaknutom vukovarskom umjetniku.

Tijekom drugog dana skupa održana su mnoga predavanja u okviru paralelnih sesija, panel „Baština bez granica u programima Europske Unije“ te AToM radionica. Naglasak je bio na multidisciplinarnom proučavanju kulturne baštine, važnosti umrežavanja i međunarodne suradnje. Organiziran je i kulturni program koji je uključivao posjet Muzeju osobnih priča te promociju zbornika *Hrvatska izvan domovine V*. Naglašavala se nužnost multidisciplinarnosti u proučavanju kulturne baštine, važnosti umrežavanja i ostvarivanja međunarodne suradnje i partnerstva kako bi se zajedničkim pristupom rješavali izazovi vezani uz očuvanje, interpretaciju i promociju baštine. Predstavljene su i inovativne ideje digitalizacije kulturne baštine, poput interaktivnih platformi, aplikacija i slično, a sve kako bi ista bila dostupnija široj publici.

Posljednji dan skupa održane su četiri sesije: Sudjelovanje u baštini, Arhivska blaga, Arhivi i tragovi migracija, AKM i digitalno te Istraživanje baštine, uz predstavljanje projekata iz područja kulturnih i kreativnih industrija, kao i zanimljive obrazovne prakse i nastavne metode vezane za primjenu digitalnih alata i baštinskih sadržaja. Skup je istaknuo kako inovativne tehnologije poput virtualne stvarnosti i umjetne inteligencije mogu pružiti nove načine za istraživanje, interpretaciju i dijeljenje kulturne baštine.

Na zatvaranju skupa zaključeno je da se njegova vrijednost ogleda se u naglasku na kontinuiranom životu i značaju kulturne baštine u suvremenom kontekstu, ističući važnost brige, promocije i povezivanja s publikom,

Sudionici skupa u Muzeju osobnih priča

Sudionici skupa na predavanjima u prostorima Akademije za umjetnost i kulturu

kao i povezivanja među stručnjacima i institucijama. Štoviše, skup je rezultirao novim partnerstvima i idejama za projekte.

Tijekom trajanja skupa sudionici su imali besplatan posjet Muzeju Slavonije, Muzeju likovne umjetnosti te Arheološkom muzeju Osijek, a uz podršku Turističke zajednice Osječko-baranjske županije gosti su razgledali kulturnu baštinu Osijeka uz stručno vodstvo. Skup je medijski popraćen od strane lokalnih medija i društvenih

mreža suorganizatora, kao i javne televizije.

Informacije o prethodnim skupovima i detaljan program 9. Dana ICARUS Hrvatska dostupan je na mrežnoj stranici #ICARUSCroatiaDays: <https://www.icarushrvatska.hr/icarus-croatia-days>. ■

